

Hvør skal tryggja langeiaðar lutir

Útleigari ella nýtari?

Hvør skal siggja til, at langeiaðir (leasadir) lutir verða tryggjaðir. Er tað formligi eigarin, t.v.s. leasingfelagið, ella er tað nýtari? Og um so er, at nakað hendir við lutinum, hvør skal so gjalda umvælingina, - eigarin ella nýtari?

Hetta er kjarnin í einum máli, sum dómarin í Føroya Rætti skal taka stóðu til; málið var fyrri í rættinum fyrradagin.

Talan var um eina langeiaða bilvaskimaskinu, sum fekk skaða í nýársóðnini 1988/89; maskinan var leigað av partafelagnum hjá saksøkt. Partafelagið er farið í likvidatión.

Nýtari ábyrgdina

Leasingfelagið kravdi nýtaran eftir umleið 160.000 krónum, sum felagið hevði lagt út fyrri umvæling av maskinuni.

Sakfórarin hjá leasingfelagnum vísti á, at tað stóð í aðaltreytunum fyrri leigumálið, at ábyrgdin fyrri leigaðu maskinuni hvíldi á nýtaranum; hann átti sostatt at gjalda umvælingina, sama um maskinan var tryggjað ella ikki.

Hann vísti eisini á eina

sjálvsकुलनरवॉतन (kautión), sum nýtari hevði undirskrivað; harumframt vísti hann á, at nýtari hevði skrivað undir uppá eitt prístilboð frá danska umvælaranum, og tað mátti takast sum ein góðkenning av, at hann vildi gjalda umvælingina.

Forsømlis

Sakfórarin hjá saksøkt gjørdi vart við, at leasingfelagið sambært sáttmálanum kundi krevja, at nýtari tryggjaði maskinuna; felagið hevði sambært sáttmálanum eisini rætt til at tryggja maskinuna av sínum eitingum uppá nýtans rokning. Leasingfelagið hevði gjørt hvørki, hóast tað stóð í upprunasáttmálanum, at hann eisini var at rokna sum umsókn um trygging, og hóast tað mátti roknað at vera upplagt fyrri eitt felag, sum vinnur pening uppá útleigan.

Ikki mitt borð!

Saksøkti greiddi frá, at trygging ongantíð var komin upp á tal, og hann gekk tí út frá, at manna-gongdin var tann sama, sum hann kendi til frá

øðrum leigumálum, nevniliga at útleigarin sá til, at tryggingin var í lagi. Tryggingarumbodð hovu eisini sagt hetta, tá virkisbygningurin varð tryggjaður.

Tí hevði hann eisini noktað fyrri at gjalda rokningina upp á umvælingina. Tað mátti vera ein spurningur millum útleigaran og tryggingina. Og

sambært stjóran í leasingfelagnum, so hevur føroyska tryggingarmonopolid upplýst, at ta kortini ikki hevði tryggja eina slíka maskinu ímóti stormskaða!

Møguleiki var ikki fyrri semju, tí saksøkti kravdi dóm í málinum.

ówh

Veðhelt fyrri seg sjálvan!

Langleigumálið í Føroya Rætti hevði eitt rættliga marghátligt fyrirbrigið viðheft: keyparin av bilvaskimaskinuni veðhelt fyrri seg sjálvan!

Leasingfelagið keypti bilvaskimaskinuna fyrri 231.000 krónum úr Danmark. Maskinan varð langeiað til partafelagið, sum hevði navnð á virkisstjóranum. Leasingfelagið vildi hava stjóran í partafelagnum at veðhalda persónliga fyrri upphæddina.

Men frammanfyrri maskinskrivaða navn sitt á sonevnda sjálvsकुलनरवॉतनini skrivaði maðurin við hond P/f. Harvið var tað P/f J.H.J. (og ikki persónurin J.H.J.), ið veðhelt fyrri skuldini hjá P/f J.H.J.!

Sakfórarin hjá leasingfelagnum segði, at talan var um beinleiðis viljeing av hinum sáttmálapartinum, nevniliga leasingfelagnum, og ábyrgdin fyrri hetta mátti liggja undirskrivaranum.

Saksøkti og sakfórarin hansara søgdu, at saksøkti ongantíð hevði veðhildið. Tað var partafelag hansara, sum langeiaði, og hann var ikki greiður yvir, at talan var um veðhald; tað var ongantíð komið uppá tal. Hann helt tí, at talan var um eitt skjal, sum hoyrði til sjálva leig-

una, og gekk út frá, at tað var ein mangul í skjalinum, at orðið P/f vantaði. Tí hevði hann lagt tapð aftrat.

Sakfórarin hansara helt eisini, at tað var marghátligt, at stjóran á leasingfelagnum eina heila viku seinni hevði góðkent sáttmálan, tá tað var eyðsæð, at veðhaldið ikki var í lagi. »Tað eru tit, sum hava ekspertisuna, tá tað kemur til soverðið«, segði hann, meðan mótparturin helt, at undirskrivarin átti at vita betur, eftirsum hann hevði langeiað áður.

Báðir partar og dómarin vóru samdir um, at tað var meininsleyst at keypari veðhelt fyrri seg sjálvan. Spurningurin var, hvør hevði ábyrgdina av, at skjalið ikki var í lagi: um undirskrivarin hevði verið í góðari trúgv, tá hann »tók teppið undan innihaldinum«, sum hann tók til, við at skoyt »P/f« uppí, og um leasingfelagið átti havt verið varugt við, at skjalið ikki var í lagi.

Dómarin segði, at eingin ivi var um innihaldið í skjalinum: talan var um veðhald. Hvørt tað skuldi hava rættargildi sum slíkt, tað mátti hann hava tíð til at umhugsan...

ówh

Byrja í næstu viku

Fakfeløgini í sjúkrahúsverkinum fyrireika seg nú til samráðingar við landsstýrið um nýggjan sáttmála

Sjúkrasystrafelag hevur ikki sagt sáttmálan upp, og tí skal felagið ikki til samráðingar í ár.

Men tað skulu øll hini fakfeløgini í sjúkrahúsverkinum. Sáttmálar teirra ganga út 1. juni, t.v.s. um tveir vikur.

Týsdagin fer tað fyrsta av hesum feløgum, Føroya Sjúkrahjálparafelag, á samráðingarfund við landsstýrið. Felagið vil ikki upplýsa hvørji krøvini eru, tí tað skal fyrst verða limafundur, men eitt kravið verður at fáa rætt til eftirútbúgving.

Hini feløgini eru hjá ergoterapeutum, fysioterapeutum, sjúkrahúslaborantum, økonomum og ljósmøðrum. Áðrenn fartið verður til samráðingar, fara hesi feløgini at samskipa felagskrøv, men hvørt felagið hevur eisini síni egna krøv.

randi

Hjálpirótin

Lag: Alperosen

Norði í »Sundalagnum« genta situr,
lútur niðan tey hugu fjøll.
Tá ein undurfagur drongur kemur
so algoystur rennandi um vøll.

Hoyr mín góða, vilt tú hjá mær verða
— hoyr mín kæra, vilt tú elska meg.
Allar dýrgripir vil til tín bera,
eg vil fegin fylgja tínum veg.

Gentan svarar: Hoyr meg góði soti,
eittans lyfti krevji eg av tær.
Hjálpirót á Sneisini man vaksa
— hana skalt tú góði bera mær.

Drongurin á fjallinum man klintra,
eittans eitt í huga hevur hann.
Hugsar bert um hesa vøkru gentu
— gævi Gud, at kona mín hon var.

Hann algoystur kemur oman boin
— góðasta, her er tín hjálpirót.
Hogra hond hon dálkað er av blóði
— skurslað hevur sín vinstra fót.

Sjúrður Huldúvik